

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viespatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 36

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugsėjo (September) 6, 1935.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

SLA. Auksinis Konkursas Prasideda Spalio 1 d.

Visi SLA. darbuotojai, apskričių valdybos, kuopų valdybos ir organizatoriai prašomi susipažinti su Konkurso taisyklėmis, telpančiomis puslapy ketvirtame.

Italijos-Etiopijos Karas Prasidės Rugsėjo 15 d.

Geneva, rugsėjo 3 d. — Pati kėti autoritetai praneša, kad Italijos Musolinis pradės karą prieš Etiopiją rugsėjo 15 dieną. Minėta diena pilnai apginkluota Italijos kariuomenė pereis Etiopijos rubežių ir žygiuos Etiopijos gilumon.

Italijoje daromos didžiausios demonstracijos prieš Tautų Sąjungą ir bendrai visas valstybes, kurios priešinas Italijos žygiams ir nori karo išvengti.

Etiopijoje Paskelbta Mobilizacija

Addis Ababa. — Rugsėjo 2 d. Etiopijos imperatorius Haile Selassie manydamas, kad karas su Italija gali prasidėti dar šios savaitės pabaigoje — paskelbė mobilizaciją. Tuojau pareikalavo, kad 3,000 imperatoriškojo sargyboj esančių karių būtų pasiųsti į Etiopijos Somelandijos rubežių. Taipgi įsakytą, kad visi traukiniai būtų paruošti kariuomenės gabnimui.

Visi Etiopijos gyventojai šaukiami prie ginklo. Jie nori prisirengti taip, kad kuomet

Italija paskelbs Etiopijai karą, iškart padaryti netikėtą generalinį puolimą ant italų, arba bent italų puolimą tinkamai atremti.

Italijos pasiuntiniai kreipėsi į Selassie pareikšdami, kad etiopiečių minia užpuolė ir akmenimis išdaužė Italijos telegramų inžinieriaus Signor Circo namų langus.

Rugsėjo 4 d. turi įvykti Tautų Sąjungos posėdis, kuris svarstys Italijos-Etiopijos klausimą. Bet atrodo, kad nei viena valstybė tam posėdžiui nepasitiki ir nelaukia jo sprendimo. Italija nuolat siunčia savo kariuomenę į Afriką. Anglija taipgi siunčia karo laivus ir lėktuvus saugojimui Suez'o kanale. Gi tuo pačiu sykiu Etiopijos paskelbta generalinė mobilizacija ir daromas galutinis prisirengimas gintis.

Iš Paryžiaus ateina žinios, kad garsus kariškų ginklų pardavėjas Basil Zaharoff, kuris pasaulinio karo laiku susikrovė didelius turtus, dabar apginkluoja Etiopiją. Yra gandų, buk jis supirkęs milijonus šautuvų, tukstančius kulkosvaidžių ir daugybę amunicijos pasiuntęs į Etiopiją.

Belgijos Karalienė Užmušta Automobilio Nelaimėje

Kussnacht, Šveicarija, rugpičio 29 d. — Belgijos karalienė Astrid, 29 metų amžiaus tapo užmušta, kuomet jos vyro Belgijos karaliaus Leopoldo III, 33 metų amžiaus, vairuojamas automobilis nuoko nuo kelio, atsimusė į medį ir nusirito 8 pėdas žemyn į negilų ežerą.

Karalius Leopoldas liko tik sužeistas, o užpakalinėje sėdynėje važiuojęs soferis tik lengvai sužeistas ir be kitų pagelbos išbrido iš ežero.

Jie važiuo atdarame automobily, grožėdamiesi gražiais Šveicarijos reginiais, kur jie buvo atvykę vasaroti. Užpakaly važiuo kitas automobilis su karaliaus palydovais, bet jie nieko negalėjo pagelbėti įvykus nelaimėi.

Sulig karaliaus pareiskimo, automobilis važiuo gana greitai, apie 55 mylias į valandą. Šalia karaliaus sėdinti karalienė laikė žemėlapi ant kelių. Karalius vairuodamas automobilį žvilgtelėjo į žemėlapi patėmyti važiuojamą kelią ir tuo tarpu automobilis pasisuko iš kelio ir trenkė į šalikely esantį medį. Trenkimas buvo toks smarkus, kad karalienė buvo išmesta iš automobilio ir krisdama pataikė į medį ir persikėlė galva.

Karalius taipgi buvo išmestas ir smarkiai sutrenktas, bet jis greitai atsipeikėjo ir šoko karalienę gelbėti. Bet išgelbėti

nepasisekė, nes už kelių minučių karalienė mirė karaliaus rankose.

Užmuštoji karalienė paliko du sūnus ir dukterį. Karalius Leopoldas dar tik pereinantis metais užėmė Belgijos karaliaus sostą, kuomet jo tėvas Albertas vasario 17 dieną užsimušė belapiodamas kalnais. Del karalienės mirties, iš visų šalių plaukia Belgijai žuojautos.

Darbininkų Vadai Už Rooseveltą

Washington, D. C. — Rugsėjo 2 d. švenčiant Darbininkų Dieną, Amerikos Darbo Federacijos vadai savo prkalbose ragino visuomenę busimais rinkimais prezidentu išrinkti darbininį prezidentą Rooseveltą.

Darbo Federacijos prezidentas William Green, savo atsarčioje kalboje kalbėdamas Canton, Ohio pareiškė, kad prezidento Rooseveltto pastangomis esąs padėtas pagrindas geriam socialui ir ekonominiui gyvenimui. Kasyklų darbininkų unijos prezidentas Lewis, kalbėdamas Fairmont, W. Va. pareiškė, jog darbininkų organizacijos visomis išgalėmis busimais rinkimais rems prezidento Rooseveltto kandidaturą ir jis neturįs jokios abejonės, kad Rooseveltas bus išrinktas.

Prezidentas Pasirašė Anglių Bilių

Washington, D. C. — Rugpičio 30 d. Prezidentas Rooseveltas pasirašė svarbų angliakasiams ir kasyklų savininkams Guffey bilių, kuris stabilizuos anglių pramonę, įvedant valdžios kontrolę minkštųjų anglių kasyklose. Bilius leidžia valdžiai nustatinėti angliakasių algas ir darbo sąlygas kasyklose, taipgi kontroliuoti anglių gamybą ir kainas.

Kai kurios didžiosios kasyklos tam biliui priešinosi, bet kitos kasyklos jį rėmė pamatuodamos, kad tai yra vienatinis budas išgelbėti anglių pramonę nuo galutinio suirimo. Rėmė jį ir angliakasių unija, kitaip visose minkštųjų anglių kasyklose būtų kilęs generalis angliakasių streikas.

Didelė Audra Floridoj

Miami, Fla. — Rugsėjo 3 d. čia siautė didelė audra, kurioje žuvo apie 200 žmonių. Daugeis namų sugriauta ir padaryta dideli nuostoliai. Prezidento Rooseveltto įsakymu, kariuomenės ir Raudonasis Kryžius skubinais gelbėti nukentėjusius.

Lietuvos Valstiečiai Nerimauja

Kaunas. — Rugpičio 29 d. Kauno apylinkėje valstiečiai sukilę prieš augstus mokesčius ir žemas žemės ukių produktų kainas. Įvykusiame ukininkų susirėmime su policija, devyni ukininkai ir keturi policistai užmušti ir daugelis sužeisti. Prezidentas Smetona kaltina svetimą valstybę už valstiečių sukurstymą.

Francijos ir Vokietijos Kariuomenių Manevrai

Berlynas. — Rugsėjo 2 d. Reino apylinkėje Francijos ir Vokietijos sutrauktos kariuomenių skaitlingos dalys, modernišiausios apginkluotos daro kariškus pratimus ir vieni prieš kitus demonstruoja. Francija esanti sutraukusi 50,000 kariuomenės, kuri modernišiausiais apginkluota kariškais lėktuvais, daranti pratimus, kaip pulti į rytus. Gi tuo pačiu sykiu Vokietijos sutrauktos kariuomenės irgi demonstruoja, kaip tinkamai pulti į vakarus.

KRYŽIUS IR KARDAS.

Vatican City. — Popiežius Pius XI persergsti pasauli, kad besitartinantis Italijos-Etiopijos karas gali baigtis baisia pasaučių katastrofa. Bet nežiurint tokio popiežiaus persergėjimo, Mussolinis visu smarkumu rengia Italijos žmones karui ir pasirįš savo tautai praplėsti rubežius, kitos tautos žmones išžudant.

Etiopiečiai Nušovė Italų Lėktuvą

Addis Ababa. — Rugpičio 29 d. gautas patvirtintas pranešimas, kad netoli Italijos Samoli žemės etiopiečiai nušovė Italijos karo lėktuvą, kuris buvo perskridęs Etiopijos sieną. Lėktuvas buvo užsidėjęs Etiopijos ženklus, kad etiopiečiai jo nepažintų. Lakunas ir jo palydovas žvalgas tapo ereštuoti. Lakunas bandė uždegti lėktuvą, bet jam nepasisekė.

Kruvinas Audinyčių Streikas

Pelzer, S. C. — Rugsėjo 2 d. Pelzer bovelnos audinyčių streikas tęsiasi jau kelintas mėnesį. Pereitame liepos mėnesy buvo sutraukta kariuomenė tvarkos pridabojimui, kuri išbuvo iki pereinio penktadienio, rugpičio 30 d. Kariuomenė atšaukus, streikieriai ėmėsi pikeuoti ir saugoti streiklauižius nuo eismo darban. Streikieriai susiorganizavo ir be jokio pasigailejimo ir persergėjimo pradėjo einančius darban šaudyti. Įvyko kruvinas susikirtimas streikierių su streiklauižiais. Paleista virš 500 šuvių ir panaudotas dinamitas. Viena mergina užmušta ir 22 žmonės sužeisti. Dirbtuvių savininkai pareikalavo gubernatoriaus, kad vėl būtų grąžinta kariuomenė, bet gubernatorius atsiskė ir palieka kompanijoms su darbininkais susitaikinti be valstijos įsimaitymo.

Reikalauja Atšaukt SSSR. Pripažinimą

Cartaret, N. J. — Šiame miestely įvyko visų Amerikijoje esančių ukrainų klubų konvencija. Svarbiausiu konvencijos nutarimu, tai reikalauji Jungtinių Valstijų, kad jos neatidėliojant atšauktų Rusijos pripažinimą ir nutrauktų visus diplomatinis santykius, kadangi Rusija nesilaiko sutarties ir su savo propaganda kišasi į vidujinius Amerikos gyvenimo politinius reikalus.

DINAMITO EKSPLOZIJOS ŽUVO 25 ŽMONES.

San Luis Potisi, Meksika. — Rugsėjo 2 d. čia įvykus dinamito eksplozijai 25 žmonės tapo užmušti.

AMERIKOS LIETUVIAI MENINKAI IŠVYKS TIK RUGSĖJO PABAIGOJ.

Pirmojo pasaulio lietuvių kongreso proga į Lietuvą atvykę Amerikos lietuviai meninkai iš Lietuvos išvyks tik rugsėjo pabaigoje ar spalio pradžioje. Prieš išvykstant dar projektuojama suruošti jų po Lietuvą turne. Maždaug tuo pačiu laiku išvažiuos ir sportininkai. Juos mano užsikviesti dar pasportuoti žemės ūki akademijai Dotnavoje. Brazilijos lietuvių atstovai išvyks rugsėjo viduryje. Lietuvoje dar visi vieši ir užsienio lietuvių žurnalistai.

Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso Eiga Ir Priimtos Rezoliucijos

Rugpičio 11 dienos rytas liudijo, kad šią dieną laikinąjį Lietuvos sostinę įvyks nepaprastos išskilmės, nes visas miestas pasipuošęs trispalvėmis vėliavomis. Paskendęs Kaunas plevėsuojančių vėlių puošnyme jaudina kiekvieną užsienio lietuvių, pirmu kart tokį vaizdą matantį.

Apie 3-čią valandą popietį Valstybės Teatras apgultas minių miniomis, pilnai prisikimšęs visos teatro sodas publika. Į teatrą tegali įeiti tik turinti kongreso ženklelius atstovai ir turinti specialius pakvietimus svečiai. Teatre tesutelpa publikos apie 800 asmenų ir jis sausakimšiai publikos pilnas, prie teatro rūmų tukstantinė minia.

Pirmo Pasaulio Lietuvių Kongreso iškilmingas atidarymo posėdis prasidėjo apie 4 val. popietį. Orkestrui grojant prezidento maršą į sceną įėjo Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, lydimas DULR pirmo p. Skipitio ir dviejų vice pirm. — prof. Slezevičius ir Kauno miesto burmistro pulk. Merko. Scena gražiai papuosta gėlių žalumynais, o šonuose kabojo kelių valstybių vėliavos lietuviškos trispalvės dugne.

Atidaromąjį kongreso kalbą pasakė prezidentas A. Smetona, pabrėždamas užsienio lietuvių, ypatingai amerikiečių nuopelnus Lietuvos valstybei. Pirminė grumojančių pavojus tėvynei, nurodymas reikalingumą tautos vienybės ir pirmindamas, kad Lietuva gyvena nepaprastą pereinamąjį laikotarpį ir kad nėra tokios valstybės visame pasauly, kurios santvarka būtų tokia amžina, kad jos nebūtų galima pakeisti, arba kad ji vienu ar kitu laikotarpiu nepasikeistų. Kiekvienam klausytojui buvo aišku, kad šitai poponas prezidentas priminė delto, kad užsienio lietuviai, kurie beveik išimtinai yra demokratinio nusistatymo, neturėtų progos daryti Lietuvai priekaištų dėl jos šiandieninės santvarkos. Pagaliau prezidentas A. Smetona pasveikino į Lietuvą suvažiuosius užsienio lietuvių — kongreso dalyvius ir palinkėjo kongresui sėkmingos kloties.

Baigus prezidentui Smetonai kalbėti, sugrotas tautos himnas. Po to kalbėjo DULR pirmininkas p. R. Skipitis, kuris taip pat pažymėjo didelius užsienio lietuvių, ypač Amerikos lietuvių išeivijos nuopelnus ir kongreso suaukimumi pagrindą tarpe kita pabrėžė sekamais: „Dabar atėjo laikas tampriau viso pasaulio lietuviams susiburti ir susijungti. Bet tas susijungimas reikalingas milžiniškos tautos. Tai tūkai planus išdirbti kaip tik ir suauktas šis kongresas. Užsienio lietuviai turi susipažinti su savo tėvyne ir jei jie iki šiol tobuliau nepadarė, tai ne jų kaltė. Be kita ko šis kongresas turėtų surasti kelius ir ekonomiskam

užsienio lietuvių bendradarbiavimui su Lietuva“. DULR pirmininkas Skipitis kalbą baigė ragindamas būti visur lietuviams ir kurti lietuvišką kultūrą.

Prezidiumo Rinkimas ir Sveikinimai.

Baigęs savo kalbą p. Skipitis kongreso šaukėjų vardu pasiūlė išrinkti kongreso prezidiumą iš šių asmenų: „Draugo“ redaktorių L. Šimutį, pral. M. Krušą iš Chicago, Ill., „Tėvynės“ redaktorių S. E. Vitaitį, „Dirvos“ redaktorių K. S. Karpį, „Naujienu“ redakcijos steigėjų K. Augustinavičių, „Vienybės“ atstovą A. S. Trečioką, Latvijos Balso“ redaktorių Vronenskį, Anglijos „Išeivijų Draugo“ redakcijos naarę Gečionytę ir DULR pirm. R. Skipitį. Pasiūlymą kongreso dalyviai vienbalsiai priėmė.

Išrinkus prezidiumą daroma penkių minučių pertrauka, kurios metu išvyksta iš posėdžio Respublikos Prezidentas Smetona, tačiau ministeris pirmininkas Tubelis su visais savo ministerais pasilieka posėdy. Po pertraukos prezidiumas užima savo vietą scenoje, karštais aploidsmentais visos publikos sveikinimais susirinkusio kongreso, kurių buvo virš 200 dalis suspūsta šiame posėdy perskaityti.

Sveikinimai ir Nemalonūs Incidentas.

Pirmas sveikina ministeris pirmininkas Tautininkų Sąjungos ir vyriausybės vardu, pabrėždamas, kad šiuo sunkiu momentu visų lietuvių tarpe turi būti vieningumas, nes ir didelės tautos nesutardamos viduje žuvo.

Jam baigus sveikinimą scenon įbėgo 16 Latvijos lietuvių sportininkų, kurie be sustojimo iš Rygos atbėgo į Kauną pasveikinti kongresą. Jiems iš Rygos į Kauną atbėgti užėmė 19 valandų ir 3min. laiko. Susirinkusioji teatre publika aploidsmentais širdingai pasveikino sportininkus.

Toliaus kongresą sveikino Kauno miesto burmistras p. Merks, o jam baigus buvęs Resp. Prezidentas A. Stulginskis paskutinio Seimo prezidiumo vardu, kaip to Seimo pirmininkas. Ponas Stulginskis paaiškino, kad sulig Lietuvos valstybės konstitucijos Seimo prezidiumo kadencija tęsiasi tol, kol naujas teisėtas Seimas išrenkamas ir todėl jo atstovaujamas paskutinio Seimo prezidiumas yra teisėtas.

Po jo kongresą sveikino buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Dr. K. Grinius, tarpe kita pabrėždamas, kad visuose tautos ir valstybės darbuose daug pastangų, išteklų ir patriotizmo yra įdėta ir brolių lietuvių amerikiečių. Ir dabar, kai Lietuvai grėsia pavojai, visi lietuviai turi parodyti juo

daugiausia geros valios, vieningumo ir patriotizmo.

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų vardu sveikino buvęs ministeris pirmininkas adv. M. Slezevičius, pabrėždamas tarpe kita, jog užsienio lietuviai yra suaukinti pasitarti, kaip lietuvių tauta turi toliau gyventi, kad išlaikius savo nepriklausomybę. Todel svarbu, kad Lietuvoje būtų sudarytos tam tinkamos sąlygos — Lietuvai reikalingas Seimas ir užsienio lietuviai gali pareikalauti, kad Lietuvos visuomenė turėtų progos pasiųsti savo atstovus į Kauną kraštą tvarkyti. Užsienio lietuvių kongresas parodo, kad tik tuo keliu Lietuvos reikalai tegalės būti sėkmingai sutvarkyti.

Sveikinimo kalbas pasakė krikščionių demokratų partijos vardu buvęs ministeris pirmininkas Dr. L. Bistras; socialdemokratų vardu adv. Purvėnė; Kariuomenės kūrėjų savanorių s-gos vardu atsargos pulk. leit. Gužas; Amerikos lietuvių savanorių vardu p. Purvis; Vytauto Didžiojo Universiteto vardu prof. Jodelė; Lietuvos šaulių s-gos vardu jos pirm. prof. Vailionis; Vilniai Vaduoti s-gos vardu Dr. Juška, Lietuvos viskų studentų organizacijų sąjungos vardu Kairėlis; Žurnalistų s-gos ir „Elitos“ vardu Pr. Dailė; Vilniečių s-gos vardu prof. Žemaitis; Generalinės darbininkų atstovybės vardu Šulaitis; Lietuvos skautų s-gos vardu Mašiotas; Jaunosios Lietuvos vardu Povilauskas; Pavarasarininkų vardu Dr. Leimonas; Lietuvos Jaunimo s-gos vardu jos pirmininkas J. Paleckis; Ateitininkų vardu prof. Pakštas; Katalikų Veikimo Centro ir kitų katalikiškų organizacijų vardu kan. Dagėlis; Lietuvos fizinio lavinimosi s-gos vardu generolas Bulota; Mokytojų s-gos vardu Papekis; Lietuvių Katalikų mokykl. s-gos vardu Malinauskas; Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos vardu Busilas; „Lietuvos Aido“ vardu jo vyriausiasis redaktorius Vt. Alantais-Jakševičius; „Spaudos Fondo“ lietuviškos Enciklopedijos vardu žygėlis; Klaipėdikių vardu prof. Gaigalaitis; „Lietuvos Žinių“ vardu jų vyriausiasis redaktorius J. Kardelis.

Tenka pabrėžti, kad didžiūma sveikinimų kongresą pabrėžė demokratinių laisvių ir tautos atstovybės-Seimo svarbą ir reikalingumą kraštui, kas sudarė didelį nepasitenkinimo valdiškose sferose. Pavyzdžiui, kalbant socialdemokratų atstovai ponai Purvėnė, kurios kalba tokia praga buvo perliga, teatre kilo trukšmas ir ji savo kalbą baigė nesuvaldomam trukšmui ir švilpimui einant, kas sudarė labai nemalonius išpuolius. Pagaliau ir radiofonas buvo birbinamas ir net nutraukiamas, kuriuo buvo transliuota (Tąsa ant 6 pusl.)

Pasaulio Lietuvių Sąjunga

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. Rugpjūčio Mėn. 11—17 dd. Kaune.

Adv. Rap. Skipitis.

Tauta, kuri nori augti ir stiprėti dvasiškai ir medžiagiškai, turi būti gerai organizuota. Geriausia organizacijos forma tautos jėgoms auginti yra nepriklausoma valstybė. Musų tauta buvo nustojusį savo nepriklausomybės todėl ir jos jėgos buvo visai susilpusios, apmirusios. Dabar turime nepriklausomą valstybę, bet tik pusę musų tautos teturime toje savo nepriklausomoje valstybėje. Kita musų tautos pusė, dalinai nors ir gyvena Lietuvos žemėje, bet svetimųjų valdoma, dalinai yra išsisklaidžiusi po visą pasaulį. Musų nepriklausoma valstybė per tuos 17 metų labai daug yra padariusi tautos ugdymo ir stiprinimo reikale, bet tas žymiai teigiamai atsiliepė tik į nepriklausomą Lietuvos gyvenimą. Už nepriklausomos Lietuvos sienų gyvenantieji musų broliai ir seserys pasidžiaugė turį nors dalį savo tėvynės nepriklausomą; pasidžiaugė, kad nepriklausomą Lietuvos kuriasi savaimingas lietuviškas gyvenimas, ugdoma savoji kultura, bet ko nors apčiuopiamo, realaus iš savo nepriklausomos tėvynės užsieniečiai negavo ir gauti negalėjo, nes jauna, neturinti Lietuvos valstybės pati savų rupeščių pakankamai turėjo ir tebeturi, o be to tarpvalstybinė teisė bei papročiai menkai teleidžia kitiems į kitos valstybės piliečių reikalus.

Lietuvos visuomenė prieš keletą metų suprato reikala veikti užsienio lietuviuose ir įkūrė DULR. Bet DULR yra per siaura, kad apimtų visus užsienio lietuvių reikalus. DULR tėra šelpiančioji organizacija ir tai tik tiek, kiek Lietuvos visuomenės duosnumas leidžia. Bet reikia organizacijos, kuri duotų galimumą ir progą pasireikšti ne tik Lietuvos, bet ir užsienio lietuvių iniciatyvai ir energijai. Maža to, mums reikia organizacijos ryšiui ir artimesniam bendradarbiavimui palaikyti tarp visų, po visą pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių. Tik artimesnis bendradarbiavimas su Lietuva ir nepriklausomas Lietuvos lietuvių užsienio lietuvių priaugiančią kartą gali sulaukyti nuo ištautėjimo. Iš kitos pusės Lietuva gali gauti iš užsieniečių paramos kritiškais musų valstybei momentais, rimto palaikymo musų prekyboje su užsieniais ir peino iš atsilankiusių svečiuotis arba grįžusių nuolatiniams apsigyvenimui Lietuvoje. Bet visai tenkai tegalėsime atsiekti be kalbamos organizacijos. Trum pai sakant, ši organizacija keltų visai tautai svarbius ekonomiškus ir kultūriškus uždavinius ir tuos uždavinius spręstų.

Suprasdami tokios organizacijos reikalingumą, privolome išsiaiškinti, kas ir kuriuo būdu tokią organizaciją turėtų sudaryti. Manau, kad į tokią organizaciją turi būti įtraukti ne tik užsienio, bet ir Lietuvos lietuviai arba jų organizacijos. Kokia būtų Lietuvoje politinė santvarka, bet nepriklausoma Lietuva turėtų būti centras, asis, apie kurią sukūptis viso tautos gyvenimas. Iš nepriklausomos Lietuvos švies musų kultūros spinduliai daugiau, negu iš kitų lietuvių apgyventų vietų. Bet, iš kitos pusės, turime pripažinti, kad užsienio lietuviai parodė didelį norą ir sugebėjimą organizuotis, parodė daug energijos ne tik priva-

taus, bet ir visuomeninio darbo srityje. Prisiminkim tik, kad vien Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių turi apie 2,000 įvairių organizacijų, kurių bendrai sudėtas kapitalas siekia daug milijonų litų. Geriausia bus derinti energiją ir kapitalus Lietuvos ir užsienio lietuvių tik susijungus į vieną organizaciją. Suprantama, kad susijungti į vieną organizaciją išaugsims skirtingose kultūrose, ekonomikos ir politikos aplinkose, įvairių pasaulėžiūrų ir politinių įsitikinimų žmonėms nėra lengvas dalykas. Bet nuagėlė šias kliūtis nesunku, jei suprasime kokį svarbų ir didelį darbą visai musų tautai atliktų tokia bendra organizacija. Juk nepriklausomą Lietuvį irgi turime įvairių grupių su skirtingais politiniais nusistatymais, su viena kita prieštaraujantiomis pasaulėžiūromis, bet nė viena lietuviška grupė nesako, kad nepriklausomybė Lietuvai nereikalinga. O nesako todėl, kad visoms grupėms, visokių pasaulėžiūrų bei įsitikinimų žmonėms aišku, jog nepriklausomą Lietuvą duoda didesnę dirvą jų idėjų sėkloms sėti, kad Lietuvos nepriklausomybė praradus kiekvienas lietuviškos grupės darbas būtų susiaurėję, o gal ir visai sustotų. Kalbamoji organizacija susikurtų ir ginčų būtų mažiau, negu nustatant politinę valstybės santvarką, nes tokioji organizacija politinio elemento galėtų nebūti. Kalbamoji organizacija būtų keliama ir risami tik ekonomiškai ir kultūriškai uždaviniai, kurie nors ir susidurtų su pasaulėžiūros skirtumais, bet taikant objektingus ir kultūriškus metodus galima išvengti didesnių ginčų bei nesusipratimų. Santykiuose su kitataučiais esame labai tolerantiški, gerbiame kitų įsitikinimus bei nusistatymus, neturėtume kitaip elgtis tarpusavy. Savisaugos instinktas čia turėtų mums padėti. Visiems turi būti aišku, kad tik didelis savo reikalo supratimas, tik didelis sugebėjimas susitarti gali mums, mažai tautai, užtikrinti gražią ateitį. Savisaugos instinktas pasakys, kad mes esame per maži skaldyti dar į kelias grupes, kai reikia rūpintis bendraisiais tautos reikalais. Todėl tikiu, kad tokia bendra visiems lietuviams organizacija galima. Kalbamoji organizacija turėtų būti ne fiksiškų (pavienių) asmenų laigrąja, bet organizacijų sąjunga. Šią mintį noriu pagrįsti šiais sumetimais: 1. Organizacijų sąjunga, iškarto įtrauktų daug platesnius gyventojų sluoksnius; 2. Butų pastovesnė savo nusistatymuose bei darbe, mažiau priklausytų nuo pavienių asmenų įsitikinimų bei paikimų; 3. Galėtų daugiau sumobilizuoti kapitalo, be kurio didesnių darbų nepašarsis.

Leiskim, kad į kalbamąją sąjungą įstotų 1,000 Lietuvos ir užsienio veikiančių lietuviškų organizacijų ir pasižada kas netai mokėti 100 litų nario mokesčio. Jei skaityti, kad kiekviena minėta organizacija turi tik 50 narių, tai jau musų kalbamoji sąjunga turės 50,000 asmenų bent žinančių apie Sąjungą ir susidarytų 100,000 litų kapitalas metams, su kuriuo jau galima būtų pradėti veikti. Bet išplėstus darbą organizacijos duotų daug didesnius nario mokesčius negu po 100 litų metams, plauktų aukos, susirastų nauji pajamų šaltiniai ir,

tuos būdu susidarytų pakankamai rimtas kapitalas Sąjungos uždaviniams spręsti.

Sąjunga turėtų būti taip organizuota, kad joje galėtų aktingai dalyvauti tiek Lietuvos tiek užsienio lietuviai. Centras būtų nepriklausomą Lietuvio. Vykdomasis organas turėtų būti iš 3—5 asmenų, kurių dauguma būtų Europoje, kad, reikalingai esant, galėtų greit susisiekti. Bendruosius principinius klausimus spręsti, bendrą veikimo liniją nustatyti Sąjunga turėtų S-gos Tarybą iš 15—30 asmenų, kuri susirenka ne rečiau 1 sykio per metus.

Kiekviena didesnė užsienio lietuvių kolonija, jei tik tos kolonijos d-jos dedasi į Sąjungą, turi savo atstovą Sąjungos Taryboje. Sąjungos visuotini atstovų suvažiavimai galėtų atstoti Pasaulio Lietuvių Kongresus. Tokie visuotini S-gos atstovų suvažiavimai turėtų būti daromi ne rečiau kas 5 metai. S-gos Tarybos metiniai posėdžiai ir visuotini kas 5 metai suvažiavimai sudarytų nemažą išlaidų. Bet to nereikėtų gailėtis, nes tik judėdami busim gyvi, tik bendraudami išliksim savaimingi lietuviai.

Dabar pažiūrėkime ką kalbamoji Sąjunga turėtų veikti.

I Kultūros srity: a) steigti ir išlaikyti lietuviškas mokyklas, kursus, steigti knygynus, platinti lietuviškąją knygą, palaikyti lietuviškąją spaudą. Čia kai kam gali pasirodyti, kad tuo gali pakankamai rūpintis DULR. Bet taip manyti gali tik tas, kas nežino tikros šiuo klausimu padėties. Lietuviškos mokyklos reikalas užsienio lietuviams yra toks didelis, kad tik sutelkus visas musų tautos jėgas tegalėtume bent kiek patenkinti jų sutvarkyti. Čia netik Lietuvos lietuviai, bet ir patys užsienio lietuviai turi pasiimti didelę šios pareigos dalį.

Lietuviškos mokyklos reikalas yra pats didysis, reikalaujantis didžiausių lėšų. Čia visų pažiūrų bei įsitikinimų lietuvių turime rasti būdą padėti šiam darbe, o S-ga visų musų darbų derintų, apsnudusių, atsilikusius ragintų. Jei lietuviškos mokyklos klausimo nesugebėsime artimiausiu laiku tinkamai išspręsti, tai visi kiti dalykai savaime atkris, pasidarys nebereikalingi, nes užsienio lietuvių pasėkų svetimųjų tautų jurose. Greta mokyklos stovi lietuviškos propagandos reikalas gyvu, spausdintu žodžiu, per radio. Čia ir reikia daug didesnės talpos, negu tai gali padaryti DULR. Lietuviška propaganda užsieniuose neprivalo susikirsti su politiška santvarka tos valstybės, kur toji propaganda varoma. Mes neturime tikslu mažinti musų tautiečių lojalumą toms valstybėms, kurių piliečiai jie yra, todėl nemanau, kad kalbamos S-gos darbai būtų užkirstas kelias. Tik nemanykite, kad lietuviška propaganda varys kiti, jei mes patys busime apsilėdę. Lietuviškos propagandos formų yra labai įvairių; čia galėtų priitaikinti savo gabumus ne tik įvairių pažiūrų žmonės, bet visų luomų ir visokio darbo žmonės. Kad ekonomiškai vartoti propagandos jėgas, reikia derintojo, kad įtrauktų į šį darbą apsnudusius, atsilikusius, reikią ragintojo. To derintojo ir ragintojo pareigas ir galėtų tinkamiausiai atlikti kalbamoji Sąjunga.

II Ekonomikos srity: Ekonomikos srity kalbamoji Sąjunga taipgi turėtų nemažą darbo Tik pažiūrėkime kiek šio srity guli aplėstų dirvonų. Jei musų didžiausia išeivija — J. A. Valstijų lietuviai — paskutiniame

dešimtmety žymiai nuo Lietuvos atšalo, tai žymia dalimi tam priežastis nesirūpinimas užsienio lietuvių ekonomiskais reikalais. Mes Lietuvos lietuviai gal ir galime pasiteisinti, kodėl mes tais reikalais ligi šiol permažai tesirūpinome. Bet pasiteisinimas nėra reikalo pataisymas, nėra ligos pagydymas. Galime, esant labai svarbioms priežastims, neatvykti gesinti gaisro, bet ugnis dėl to neužges ir mūsų trobėsiai sudegės.

O dabar savo neveiklumui pateisinti vargu ar rastume argumentų. Jei butume šiais reikalais laiku susirūpinę, tai daug daugiau Amerikos lietuvių būtų investavę savo kapitalų Lietuvoje, nusipirkdami nekilojamojo turto. Lietuvos įstatymai, o dažnai paprastas nesupratimas netik nedavė galimumo perkelti iš Amerikos į Lietuvą kapitalą, bet dar įnešė nepalankią nuotaka Lietuvos atžvilgiu. Del amerikiečių lietuvių nutolimo nuo Lietuvos ir jiems patiems kartais tenka pakelti dideli nuostoliai. Daug milijonų Amerikos lietuvių doterių būtų išgelbėta iš Amerikos bankroto ir kitų krikzės padarinių, jei Amerikos lietuvių būtų arčiau susirūšę su Lietuva, laikę savo kapitalus Lietuvos bankuose, arba kitokio formos investavę, jei nebūtų taip nuo Lietuvos nutolę. Tokios bėdos nebūtų buvę, jei butume turėję draugiją ar sąjungą stovinčią musų ekonominių reikalų sargyboje. O Lietuvos užsienio prekyba! Ar čia viskas tvarko? Toli gražu ne. Čia galėtume dar daug padaryti ir savo prekių propagandos atžvilgiu ir pačios prekybos reikavimui. Užsienio lietuvių pirkkliai turėtų iš to gal visai neblogo uždario, o nepriklausomai Lietuvai didelė ekonominių parama. Visą šį reikalą sukrauti ant musų konsulatų pėsčių būtų visai neapraktiška.

Valstybės aparatas yra per daug nelankstus tokiems reikalams, o rūpintis šiais reikalais turėtų ne tik Lietuvos, bet ir užsienio lietuviai. Kalbamoji Sąjunga šiame reikale būtų labai naudinga. Susirastų dar ir kitų ekonominio bendradarbiavimo formų užsienio lietuvių su Lietuva, kai tik išsiplestų musų kalbamos S-gos darbas. Galų gale labai svarbu turėti organizacijų centrą, kaip autoritetą įstaigą, bendriems tautos reikalams, kurio balso paklausytų, jei ne visi, tai bent dauguma musų tautiečių, ne tik Lietuvos, bet ir užsieny gyvenančių. Toks autoritetingas balsas labai daug prisidėtų prie musų susipratimo stiprinimo, o sunkiausiai tautai ir nepriklausomai Lietuvai momentais būtų išganingas.

Tik klausimas kaip formaliai tokią S-gą organizuoti. Bet šis klausimas daugiau techninis. Lietuvos valstybė turėtų padėti sprendžiant formalius Sąjungos steigimo ir veikimo klausimus. Šie klausimai turėtų būti svarstomi drauge su Sąjungos statutu ne kongreso plenumo, bet atitinkamoji komisijoje. Esame maža tauta. Musų tautos kamienas yra nedidelė Lietuvos žemė, apsupty didelių slavų ir germanų tautų. Musų užsienio broliai labai išblaskyti po visus kraštus, nesudaro vienoj vietoj didesnių masių, be stipresnių lietuviškų tradicijų, iš Lietuvos išsinešę labai mažytį lietuvišką paviršį, kitų didesnių tautų nustelbti, svetimųjų kultūrų apsupti ir penimi, greitai nustoja atsparumo ir smarkiai tirpsta. Prieš tokį liudną vaizdą, prieš tuos baltavarančius faktus tegalime pastatyti tik organizuotą, sąmoningą darbą tautai sustiprinti ir išlaikyti. O toks sąmoningas darbas sėkmingiausiai gali būti varomas tik įsisteigus Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

Amerikos Lietuvių Darbuotė

EDWARDSVILLE, PA.

Išrinkime Dr. A. J. Valibų Luzerne County Coronieriu.

Nors Luzerne County (apskritis) lietuvių Amerikos piliiečių yra daug, bet iki šiol dar nėra vienas lietuvis Wyoming Klonų — Luzerne Apskritis, nebuvo išrinktas į joki to apskričio urėdą.

Šį rudenį Luzerne apskritį pripuola nekurių viršininkų rinkimai, tarpe kurių yra apskričio koronieriaus urėdo vieta. Į tą vietą šmet ant demokratų tikieto kandidatūrą stato lietuvis daktaras Albertas J. Valibus iš Edwardsville, Pa. Lietuviai iki šiol Luzerne apskrities buvo išstumti iš politiškos diivos. Bet pastaraisiais pora metų yra pradėję organizuoti ir politiškus kluubus, tai nėra abejonės, kad parems Dr. A. J. Valibaus kandidatūrą į Luzerne Apskričio koronieriaus vietą.

Dr. Valibus yra jaunas, energingas ir teisingas žmogus. Gimęs ir augs Minersville, Pa. Daktaro mokslą baigė Philadelphiaje. Praktikavęs Wilkes Barre ligoninėse. Per apie 9 metus gyvena Edwardsville, Pa. Yra geras daktaras. Plačiai žinomas Wyoming Klonų, nes jis gydo to klonio lietuvius. Vėdęs su plačiai žinoma p-le M. Abraičiute ir turi 7 metų dukrelę Betty. Priklauso SLA. ir yra SLA. 1-mos kuopos daktaras. Buvęs LRKSA. daktaru kvotėju. Yra populus ir tarp svetimtaučių ir yra jų kelių draugijų daktaru. Išrinktas Edwardsville boro School Board

direktorium šėsių metų terminui.

Kadangi jis yra daktaru, tai jam tas koronierio urėdas ir tinka. Jis yra buvęs Edwardsville boro koronierium ir turi tam darbe patyrimo. Esant jam School Board direktorium jau keli lietuviai yra gavę darbus prie mokyklų. Kadangi koronierio yra augštas urėdas, o mums lietuviams turint tokį praklinų žmogų, kaip Dr. Valibus, tai mes turim jį įstatyti Luzerne County koronieriu.

Hazletono italai nuo Hazletono iki Pittstono ragina savo tautiečius balsuoti šį rudenį už Dr. Valibų.

Šį metų Luzerne County lietuvių, turime gerą progą laimėti rinkimus ir įstatyti Dr. Valibų kononieriu. Meskim savo užvydumą į šalį ir balsuokim už savo tautietį.

Dr. Valibaus Draugų Burelis.

MONTELLO, MASS.

Draugijų Taryba.

Praeitą pavasarį buvo sumanyta sutverti visų draugijų komitetą, kad galėtų nuveikti geresnius darbus, kurie būtina reikalingi. Pirmam susirinkime dalyvavo apie 18 draugijų, bet kitame susirinkime dalyvavo mažiau — pasitraukė kai kurie. Trečiame susirinkime buvo perskaityta įstatymai ir vienbalsiai priimti. Tada Katalikų Federacija užsimeinė likti diktatoriais. Kada kitos draugijos to nepriėmė, tai ir tie pasitraukė. Dabar likosi 7 draugijų valdyba ir varo savo darbą pirmyn. Vardą davė Brocktono Lietuvių Taryba.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

AMŽINAS RYŠYS.

III.

Praeitą kartą kalbėjau apie porų susibairimus ir nenorėjimą suėti į taiką kompromisu keliu. Vyrai ar moteriai, jei palieka širdyje skausmas, kapryzais ar nenusilenkimu — namai pasidaro nemalonūs. Į kampus pradeda lysti neapykanta ir net baimė. Ir koilgiau tokia padėtis tęsiasi — tolabiau darosi nepataisoma. Jei vyras, kuris mano, kad jis neklaidingas, o moteris „žino“, kad niekuomet neklusta, aišku, kad tokios poros tarpe sutikimo ir laimės būti negali. Delto as ir pasiuliu kompromisą, kaip vieną iš prieinamų sutaikymui.

Gyvenime labai mažai yra tokių klausimų, kurie būtų vienpusiai. Visokiuose gyvenimo klausimuose taika gali būti ten, kur vieši maždaug lygybės principas: imk ir duok. Už vis labiausiai svarbu yra įsigilinti ir į antrosios pusės padėtį ir jausmus, ir juos paguodoti. Kokia nesąmonė kelti ermyderius už tai kaip reikia barščius virti, ar kiaušinius kepti, ką pietams užkviesti? O vienok man teko nemažą matyti tokių vyrų, kurie sukasi apie pečių virtuvę ir kiša savo nosį į puodus — moters reikalus — arba moteris išmėtinėja vyrai, kad pietus suvalgius lėkščių ir šaukštų nesuplauja.

Taikumas vedusios poros gyvenime yra vienas iš pamatinių dalykų. O taika gali būti, jei prie jos eisi kompromiso keliu.

Kiekviename gyvenimo srityje privalo būti vienas bendras susipratimas ir siekis. Artistas, jei nori turėti publikos patraukimą, privalo būti artistu. Doktorui turi rūpėti jo profesija ir rupestingas atlikimas savo pareigų. Advokatas, paėmęs ginti bylą, privalo padėti visas pastangas surinkimui visų reikalingų faktų ir atitinkamai juos perstatyti prisaikietyms sprendėjams. Biznieriui neprivalo būti sužlugęs savo biznis; jis turi žinoti, kur ir kaip pirkti, kaip parduoti ir išstatyti savo pirkėjams siulomas prekes. Mokytojas sugabiai ir suprantamai turi išdėstyti savo mokiniams teikiamas pamokas. Ir taip visame musų gyvenime, visose srityse privalo būti teisingas ir suatsidavimu atliekamos funkcijos. Tuomet gyvenimas bus smagus. O ką bepasakyti apie vedusios poros pareigų atlikimą? Profesionalo, mokytojo, biznieriiaus, advokato, siuvėjo, artojaus ar laivo kapitono rupestčiai koncentruojasi tam tikroje jo gyvenimo specialybėje. Vedusios g poros gyvenimas susiduria su visomis specialybėmis. Tad jei juodviejų nėra kooperacijos ir neapraktikuojama vedusių žmonių gyvenimo specialybė, tai pats gyvenimas pradeda slūgtuoti kaip vežimas su trimi ratais. Ir netoli jau galima nuvažiuoti.

Pora savo tarpe neprivalo vienas antram kliudyti, bet gelbėti. Kartais moteris pamiršta, kad vyrai reikia daug rupestčio, sunkaus darbo ir prakaito išlieti, kol gali parnešti namų reikmenims tam tiką dolerių kruvą, o moteris nesugebi atitinkamai vesti naminės tvarkos, išleidžia vyro uždarytą taip, kad pinigai sunyksta ir nieko gero namuose neišsitausoma. Ir dar moteris daro priekaištus savo vyrai, kad jis permažai duoda namų palaikymui. Tas pats ir iš antros pusės. Neretai vyrai užsimerkia prieš grynus faktus, nors moteris viską namuose kopuikliausiai ir rupestingai tvarko su tomis įeigomis, kokias ji gauna. Nepripažįstama jai, kad užlaikymas namų švaros ir vaikų pridabojimas reikalauja moteries didelės ir nuolatinės energijos; neįvertina savo moteries darbo. Neretai man tenka išgirsti, kad Amerikoje šeiminių neturincios ką veikti; viskas esą gatava krautuvėse, tik reikia telefonu paskambinti — atsiuncinama į stubą. Naujausi išradimai, šaldytuvai ir kiti namų priežiūrai įtaisymai palengvina šeiminiškai namų priežiūrą. Vyrai už viską turi užmokėti. Tas viskas yra tiesa, bet visa namo priežiūra bei šeimos reikalavimai bei abelnas tvarkos vedimas puola ant moteries. Jeigu šitų gyvenime butinų pareigų moteris tinkamai neina, tai namuose pasidaro betvarkė, iš ko ilgaiui kyla vedusios poros tarpe nesupratimai, barniai, o vėliau ir neapykanta: vienas antro.

(Daugiau bus)

CHICAGO, ILL.

Darius-Girėno Draugija.

Darius-Girėno Paminklo Statymo Fondas, užbaigęs savo darbus, nusprendė pasivadinti Darius-Girėno Draugija ir paskirti veikimui lietuvių tautiškaik-kultūrinio darbo Chicago. Gavus čarterį, Darius-Girėno draugija rūpinsis geresniu paminklo aptvarkymu: apdovos medeliais, aptvers železine tvora, apšvies elektros žiburiais ir kasmet 17 dienų liepos rengs iškilmingus paminėjimus Darius-Girėno tragiko žuvimo įvykiu.

Darius-Girėno draugijos iniciatyva Marquette Park kolonijos lietuviai pareikalavo iš miesto valdžios, kad Marquette parkas, kuriame stovi Darius-Girėno paminklas, būtų geriau aptvarkytas: kad būtų ištaisyti keliai, prašalinti išdykusįj beronio trūkšnavimai, įrengta atsigėrimui vandens fontanai, užvesta daugiau švaros ir tt. Į tokį pareikalavimą miesto valdininkai nuo kart atsiliepė prielankiai ir žada jį patenkinti.

Korespondentas.

LSB.

S. L. A. REIKALAI

SLA. Ir Amerikos Lietuviai

Yra tukstančiai lietuvių, kurie dar nėra SLA. nariai. Nuo prisidėjimo prie šios didžiausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos išeivijoje, daugelis priežasčių juos sulaikė.

Kuomet šioje šaly buvo gerbuvys, įvairiose miestuose ir miesteliuose organizavosi įvairios neskaitytos savitarpinės pašėlos draugijėlės. Visi buvę dar jauni, į tokias draugijėles dėjosi. Dėjosi visai nesvarbūs ir silpnūs ir pašėlo gavinys. Dėjomės dėlto, kad jose priklausydami geri draugai kvietė. Kasgi galėjo svajoti, kad senatvėje sulauksime tokių sunkių gyvenimų, kurį dabar pergyvename.

Gyvenimas vietoje nestovi. Mes visi gyvenimo keliu irgi žengiame į senatvės amžių. Ir štai, peržengus savo amžiaus vidurį, sutinkame netikėtai ir sunkias gyvenimo kliūtis. Sunkios gyvenimo sąlygos palietė visus. Mažosios pašėlos draugijos, negalėdamos išsilaikyti, viena po kitai pakriko. Jų buvę nariai liko be jokios apsaugos. Kokis likimas juos dabar laukia? Tad kiekvienas lietuvis rimtai pagalvok apie savo likimą. Pagalvok, kol dar neveln.

Štai SLA. ateina tau į pagalbą. SLA. įveda naujus skyrius, į kuriuos galės kiekvienas lietuvis prisijungti net budamas iki 60 metų amžiaus. Kviečia visus nubraukti nuo veidų nusiminimą ir stoti į tą skaitlingą lietuvių šeimą, kuri randasi po SLA. vėliava.

Su spalio pirmą dieną prasideda SLA. Aukštinis Konkursas. Prieš visus narius atsistoja didelis ir kilnus darbas. Su to darbo pradžia, kiekvienas SLA. narys privalo tapti tartum misionierius, eiti ir skelbti kiekvienam lietuviui SLA. siekius ir tikslą. Skelbti ir nurodyti lietuviams, kaip svarbu jiems prisijungti prie SLA. Sutraukti juos visus į vieną galingą lietuvių šeimą, kuri bus kiekvieno gyvenimo viltis, kuri kiekvieną gyvenimo kely suklupusį priglauš, paguos ir sušels.

Privalome nepamiršti, jog retas mas patys pasisiūlėme įstoti SLA. Veik visi esame savo draugų kalbinti ir kviešti. Mes esame tiems draugams dėkingi. Bus mums dėkingi ir tie nauji SLA. šeimos nariai, kuriuos busimam vajuje pakalbinsime ir į šią galingą lietuvių šeimą įvesime.

Amerikos lietuvių gyvenimo ateitis glūdi augančiame jaunime. Esame labai daug gražiausio jaunimo išauklėję ir auklėjame. Jaunimas skaitliumi jau viršina senesnius. Iki šiam laikui jaunimas į SLA. pritraukti buvo gana sunku. Kiekvienam jaunam ligi ir mirtis galvon visai neateina. Tad ir SLA. pašėlos ligoje ar pomirtinės apdraudos juos netraukė ir nerio prie šios organizacijos. Dabar, įvedus naujus skyrius, kiekvienam jaunuoliui yra proga save apsidrausti, kaip jis iki šiol apsidraudavo amerikoniškose apdraudos organizacijose. Jis gali pasirinkti apdraudą skyrių kokią jam patinka. Tokis jaunuolis priklausydams prie SLA. yra netik save apsidraudęs, bet sykiu jis yra tos organizacijos ir jos turto savininkas. Jis yra organizacijos narys, o organizacija yra jo savastis.

Kiekvienas lietuvis tėvas ir

motina, kurie esate SLA. nariai, priklausydami šioje organizacijoje ir budamas save apsidraudę, ją išauklėjai ir padarei turtingą. Juk tu nenori, kad tavo sutaupytas turtas dingtų. Tad pasirupink jį palikti savo vaikams. Įrašyk juos į SLA. ir padaryk juos tuo sudėto turto paveldėtojais. Tegul tukstančiai ir dešimtys tukstančių jaunuolių ateina ir prisirengia šį tėvų palikimą perimti, būti savininkais ir tvarkytojais.

Suvienykime lietuvių jaunimą Susivienijime. Šiame darbe kiekvienas tėvas ir motina, kiekvienas veikėjas ir SLA. narys — visi bukime organizatoriais. Su spalio pirmą dieną visi kaip vienas bukime prisirengę ir stokime į darbą. Šis

darbas mūsų pačių gyvenimo reikalas. Šis darbas lietuvių tės sustiprinimo Amerikoje darbas. Šis darbas Amerikos lietuvių jaunimo ateities gerovės darbas. Tad ir dirbkime visi su pasirįžimu ir atsidavimu.

K. J. Paulauskas.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 4-TO APSKRIČIO DARBUOTĖ.

New Britain, Conn.

Rugpjūčio 25 d. įvyko apskričio metinis išvažiavimas New Britaino apylinkėse. Parengimas labai gerai pavyko. Svečių daug suvažiavo iš visur. SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius, ponis Bagočienė, jų dvi jaunutės dukrelės ir ponios Bagočienės tėvelis p. J. Kazlauskas iš Pittsburgh, Pa. Conn. valstijos lietuvių turėjo progą susipažinti su adv. F. J. Bagočiaus šeimyna. Ponia Ba-

gočienė ir jos tėvelis labai malonūs lietuviui pasikalbėti. Taip gi šiame išvažiavime buvo ponia Trečiokienė iš Newark, N. J. Gal ir daugiau svečių buvo iš New Jersey, bet tikrai nežinau. Iš New Yorko, N. Y. buvo „Tėvynės“ štabo darbuotojai pp. K. J. Paulauskas ir M. L. Vasil. Tie du draugai tikrai yra pasišventę ir pasiaukoję organizacijos labui, — net traukiniu važiavo į apskričio pikniką.

Šiomet SLA. 34-ta kuopa, New Britain, Conn., darbavosi apskričio išvažiavimo surengime. Komisijai ir visai kuopai priklausė didelė garbė už pasidarbavimą. SLA. 113-ta kuopa iš Thompsonville, Conn. šiemet irgi nuosirdžiai darbavosi. Maža lietuvių kolonija, bet net du busus ir kelis automobilius svečių atvežė į išvažiavimą. Priėmė savo: „Kur vienybė — ten ir galybė“. Vardan SLA. tariau jums broliai ir sesutės širdingą ačiū.

SLA. 51-ma kuopa visuomet darbavosi, kad iš Bridgeport, Conn. daug svečių būtų apskričio išvažiavime. Šiomet lietuvių jaunuolių choras dalyvavo parengime. Taipgi ir kitos kuopos gerai darbavosi: SLA. 124-ta kuopa Hartford, 66-ta kuopa Ansonia, 142-ra kuopa New Haven, 207-ta kuopa Manchester, Conn., 306-ta Danbury, 8-ta kuopa Meriden, Conn. Vardai nepažymėti kuopų ir miestų irgi darbavosi sulig savo išgalės.

Po atidarymo programos, pirmininkas B. Vedeikis pakvietė lietuvių Jaunuolių Chorą iš Bridgeport, Conn., po vadovystės p. Bruzausko Visųpirma choras sugiedojo Lietuvos Himną; taipgi padainavo Sukilkim, Musų Rytuosius, Vilniun Traukim ir Mes be Vilniaus nenuirsim. Bridgeporte, Conn. jaunuolių chore nemaž visi jaunuoliai — mergaitės ir berniukai. Choras gerai sutvarkytas, ypatingai čia augę jaunuoliai gerai lietuviškai dainuoja. Gar-

bė priklauso jaunuoliams ir jų tėveliams. Po tam buvo kalbos. Kalbėjo p. J. Tareila, p. K. J. Paulauskas ir SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius. Visų kalbos buvo įspūdingos apie organizacijos reikalus ir Lietuvą.

Varde apskričio atsiprašom visų svečių delei neišpildymo žaislų programos. Priežastis — nebuvo tinkamos lygumos delei bėgimo ir kitokių žaislų. Tariam širdingą ačiū visiems dalyviams, ypatingai tiems, kurie iš kitų valstijų nepamiršo mus aplankyti ir apskričio šventę su mumis praleisti.

A. Birieta.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

NEWARK, N. J.

Apie SLA. 245 Kp. Lietuvių Kalbos Mokyklą.

Pasibaigus vakarinių mokyklų laikotarpiui, pasibaigė ir S. L. A. 245 kuopos palaikoma lie-

tuvių kalbos mokykla. Bet tuo mokyklos darbas dar nebaigtas: atėjus naujam mokyklų sezonui — pradės veikti ir lietuvių kalbos mokykla, į kurią jau dabar kviečiu visus jaunuolius, kurie nori lietuviškai išmokyti.

Čia, prie progos, pamėsiu, kaip minima mokykla kurėsi ir kaip veikė. Lapkričio 12 dieną, praeitais metais, SLA. 245 kuopos pirmininkas p. V. Ambrazevičius ir raštininkas A. Žiugžda sukvietė į susirinkimą norinčius lietuviškai pasimokyti jaunuolius, apie 33 iš viso. Nutarta lietuvių kalbos mokyklą įsteigti. Susirinkime lapkričio 19 dieną A. Žiugžda pranešė, kad jo dukrelė Birutė Žiugždaite, gavo Wilson Ave. mokyklą kambarius. Tuomet visi mokiniai ir mokytojas p. J. Valaitis nuėjome į mokyklą ir pradėta mokyti. Minimos mokyklos vedėjas atėjęs pasveikino kuopos pirm. Ambrazevičių ir sekr. Žiugždą ir pagyrė mokinius už

Aukštinis Konkursas

SLA. Pildomoji Taryba šiuo metu skelbia SLA. AUKŠTINĮ KONKURSĄ, kurs prasidės su 1-ma diena spalio, 1935 m., tęsis per aštuonis mėnesius ir baigsis su 31-ma diena gegužės, 1936 metų.

Šis ketvirtas SLA. Aukštinis Konkursas yra skelbiamas pažymėjimui penkių dešimtų metų organizacijos gyvenimo ir darbo Amerikos lietuvių fraternalėse ir kultūrinėse dirvose, su tikslu supažindinti Amerikos lietuvius su naujais, SLA. Detroito Seime priimtais, moderniais apsaugos skyriais, kurie yra pritaikinti prie dabartinio gyvenimo ir sąlygų reikalavimų, idant padauginti SLA. narių skaitliu bent penkiais tukstančiais iki Jubilėjiniam Seimui 1936 m. Clevelande ir sustiprinus organizaciją, padaryti ją galingu faktorium visų Amerikos gyvenančių lietuvių, ateivių ir čigiminių, suvienijimui po SLA. vėliava, griežtai kovai prieš gresiantį ištautėjimą ir lietuvių bei lietuvių kultūros palaikymui.

Tam tikslui visi SLA. nariai, veikėjai, kuopų ir apskričių viršininkai, kuopos ir apskričiai yra kviečiami tuoju ruošti priėmimo vajuus, kad Jubilėjiniam Seime galėtume raportuoti šio Aukštinio Konkursu veikimo pasekmes ir gauti to Seimo užgyrimą paskelbti SLA. Pirmojo Seimo gimimo dieną (rugpjūčio 15, 1886 m.) SLA. Jubilėjinį Konkursą.

Pasekimingsnei ir tvarkesnei šio Aukštinio Konkursu darbuotei, skelbiama sekančios taisyklės:

AUKŠTINIO KONKURSO Taisyklės.

I. Visa Amerika yra padalinama į sekančius Rajonus:

1. NEW YORK-NEW JERSEY. Apima Didįjį New Yorką, Long Island, New Jersey iki Trenton ir New York valstiją iki Kingston.
2. CONNECTICUT. Apima visą Conn. valstiją ir Mass. pradedant su Springfield ir vakarus nuo Conn. upės.
3. MASSACHUSETTS. Apima visą rytinę Mass., Rhode Island, Vermont ir Maine.
4. ŠIAURINĖ NEW YORKO VALSTIJA. Apima visą šiaurinę New Yorko valstiją.
5. WILKES BARRE. Apima visą šiaur-rytinę Pennsylvaniją.
6. SHENANDOAH. Apima visą ryt-centralinę Pennsylvaniją.
7. PHILADELPHIA. Apima piet-rytinę Pennsylvaniją, su Delaware, Maryland ir Washington, D. C.
8. PITTSBURGH. Apima visą vakarinę Pennsylvaniją ir West Virginiją.
9. CLEVELAND. Apima visą Ohio.
10. MICHIGAN. Apima visą Michigan valstiją.
11. WISCONSIN. Apima visą Wisconsin valstiją.
12. CHICAGO. Apima visą didžiąją Chicago, šiaurinę Illinois ir šiaurinę Indiana.
13. PIETINĖ ILLINOIS. Apima visą pietinę Illinois, pietinę Indiana ir Missouri.
14. NEBRASKA. Apima visą Centralinę Jungt. Valstijų dalį iki Rocky Mountains.
15. PACIFIKAS. Apima Californiją, Oregon ir Washington valstijas.
16. CANADA. Apima visą Canados Dominiją.

II. Aukštinis Konkursas bus tvarkomas sekančiu būdu:

1. SLA. Pildomoji Taryba bus galutinai visų klausimų sprendėja ir arbitrorium.
2. Pild. Tarybos paskirta Komisija iš adv. Bagočiaus, Mažūnos ir Moekaus skelbia Aukštinio Konkursu taisykles, užtvirtina Rajonų Organizatorius, paskirė Rajonų ir Kuopų organizatoriams atlyginimą, premijas ir dovanas ir, sykiu su S. L. A. Sekretorium Dr. Viniku, pagamins reikalingas taisykles, vadovėlius ir literatūrą minėtiems organizatoriams.
3. Visi rekordai laike Aukštinio Konkursu bus vedami S. L. A. Centro Raštinėje priežiuoj SLA. Sekretoriaus Dr. Viniko, kuris yra autorizuotas, reikalui esant, rubrikavimui ir klasifikavimui Konkursu davinį, pasisamdyti pagalbą.
4. Visi SLA. veikėjai, kurie nori Aukštiname Konkurse dalyvauti kaip kuopų organizatoriai, turi prisijusti Konkursu

Komisijos pirmininkui, adv. F. J. Bagočius, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. pareiškimą, su kuopų užgyrimu ir rekomendacija. Duplikatas tokio pareiškimo turi būti pasiųstas Konkursu archyvarui, Dr. Vinikui. Blankos tam tikslui yra gaunamos Centro Raštinėje, pas Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

5. Visi SLA. veikėjai yra prašomi rekomenduoti Konkursu Komisijai, pirmininko adv. Bagočiaus antraštu, numatomus, gabius ir atsakančius generalius, kiekvienam iš minėtų 16 Rajonų, organizatorius. Kuopų organizatoriai negalės būti draugai ir Rajonų organizatoriais, bet dabartiniai esančių apskričių organizatoriai gali. Nariai, kurie nori Rajonų organizatoriais būti, gali ir patys į komisiją atsiųskauti.

6. Rajonų organizatoriai bus paskirti rugsėjo 15-tą, 1935. Jų užduotis bus būti instruktoriais ir priežiūrėtojais kuopų organizatorių ir jiems visur ir visada gelbėti laike Aukštinio Konkursu. Atlyginimo jie gaus dešimtą nuošimtį nuo visų jų Rajone Kuopų organizatorių išmokamo reguliario atlyginimo iš įstojimo mokesčių, naujai prirašytų narių ir SLA. Centro galutinai priimti.

7. Kiekviena kuopa laike Aukštinio Konkursu gali užtvirtinti arba paskirti vieną ar daugiau kuopos organizatorių, kurie apart iki šiol gaunamo reguliario atlyginimo, gaus dar sekančias premijas:

- a) Už kiekvieną naujai prirašytą 10 narių, \$10.00.
- b) Už kiekvieną narį viršaus 100, po \$1.50.
- c) Organizatoriai prirašę prie SLA. šimtą ar daugiau narių, galės pasirinkti premiją pinigais, arba laivakortę į Lietuvą ir atgal.
- d) Trys organizatoriai gaus speciales, komisijos paskirtas premijas, apart paprasto atlyginimo ir viršų įvardintų premijų, už sekančius atsižymėjimus:
 - (1) Kurie prirašys daugiausiai vienos šeimos (tėvų, vaikų ir anukų) narių.
 - (2) Kurie prirašys daugiausiai jaunuolių (iki 21 metų).
 - (3) Kurie prirašys daugiausiai narių, suaugusių ir jaunuolių bei vaikų, laike Aukštinio Konkursu.
- e) Kiekvienas organizatorius dalyvavęs Aukštiniam Konkurse ir prirašęs nemažiau 5 naujus narius, apart visko galės pasirinkti iš SLA. knygyno už \$2.00 knygų arba aukšinį SLA. ženklėlį ir gaus komisijos pripažintą puikią atmintinę dovaną.
- f) Kiekvienas organizatorius gali gauti vieną ar daugiau premijų, bile tik įeis į kvalifikuotą kategoriją.

8. Kuopų organizatoriai, prirašydami narius, turės teisę prirašyti naujus narius netik prie savo, bet prie bile kokios kitos kuopos. Jų priderystė bus priežiūrėti per metus laiko, kad jų prirašyti nariai sumokėtų savo įstojimo ir mėnesinius mokesčius, ir jie gaus reguliari atlyginimą, bet speciales premijas gaus kvartaliniomis ratomis ir tikrai už tokius narius, kurie pasilikę SLA. nariais tame laikotarpy.

9. Visi nauji nariai, kurie dėl kokių nors priežasčių negali įstojimo mokesčių sykiu sumokėti, gali jas sumokėti sekančiais:

- a) Ketvirtą dalį prisirašant.
- b) Likusią sumą bėgy metų mėnesinėmis arba kvartaliniomis lygiomis ratomis.

10. Kadangi kuopos konstitucijos patvarkymais einant gauna iš naujų narių įstojimo mokesčių vieną pusę, tai Aukštinio Konkursu komisija prašo ir pataria kuopoms iš savo išdo ir įstojimo įplaukų paskirti savo kuopų organizatoriams už pasižymėjimus, apart atlyginimo ir premijų, kurias komisija ir Centras skiria, dovanas ir premijas nuo savęs. To paties prašom ir dabartinių apskričių, kurių ribose maždaug įeina Aukštinio Konkursu tikslui sudaryti Rajonai.

11. Kuopos ir apskričiai yra taipgi prašomi daryti atatinamus žingsnius iš įstojimo mokesčių ir kitų įplaukų laike Aukštinio Konkursu vajuus gautų, nes komisija tikisi, kad tam tikslui bus rengiami vakarai, vakarienės, bankietai, prakalbos, perstatymai, etc., paskirti dalį „SLA. Veteranų Pagerbimo Fondui“ ir prisijusti į SLA. Sekretoriui Dr. Vinikui su atatinamu pažymėjimu.

12. SLA. Pildomoji Taryba laike Aukštinio Konkursu vajuus skelbia vaju į sekančius Apdraudos Skyrius (bile kurio Apdraudos Skyriaus narys gali prisirašyti ir prie ligoje pašėlos skyriaus, bet dovanas ir premijas dalinant, tikiai Apdraudos Skyriai bus rubrikuojami ir organizatoriams bus įskaitomi):

- (1). I SENUOSIUS SLA. APDRAUDOS KETURIS SKYRIUS, sumai \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir \$1,000.00, į kuriuos reikia mokėti, pagal amžių, per visą gyvenimą. Į šiuos skyrius dabar galima prirašyti narius nuo 16 iki 60 metų (pirmaus buvo nuo 18 iki 50 metų).
- (2). NAUJAS — VISO AMŽIAUS — Lygios Mokesties Skyrius A. Į šį skyrių galės prigulėti nariai nuo 16 iki 60 m. ir pasirinkti sau apdraudą nuo \$500.00 iki \$5,000.00, bile kokiai sumai penkšimtinėmis dalimis. Į šį skyrių mokesčiai yra vienoda, pagal metus, nuo dienos įsirašymo iki mirčiai.
- (3). NAUJAS — VISO AMŽIAUS — Mažėjantis Mokestis Skyrius B. Į šį skyrių galės prigulėti nariai nuo 16 iki 60 metų ir pasirinkti sau apdraudą nuo \$500.00 iki \$5,000.00, bile kokiai sumai penkšimtinėmis dalimis. Į šį skyrių mokesčiai yra vienoda, pagal metus, iki 65 metų amžiaus, o potam yra mokama tikiai viena pusė mokesčio sumos iki mirčiai.
- (4). NAUJAS — DVIDESIMTS METŲ MOKESTIES SKYRIUS C. Į šį skyrių galės prigulėti nariai nuo 16 iki 60 metų ir pasirinkti sau apdraudą nuo \$500.00 iki \$5,000.00, bile kokiai sumai penkšimtinėmis dalimis. Į šį skyrių mokesčiai yra vienoda, pagal amžių, ir mokama per dvidešimt metų atsiimti sau pinigus pagal tabuliaciją rezervą, arba mokėti duokles dar toliau per tulį laiką, kaip narystės liudyme nurodyta ir atsiimti pinigus gyvas budamas.
- (5). NAUJAS — PINIGAI ATMOKAMI SULAUKUS 65 METŲ SKYRIUS E. Į šį skyrių galės prigulėti nariai nuo 16 iki 55 metų ir pasirinkti sau apdraudą nuo \$500.00 iki \$5,000.00, bile kokiai sumai penkšimtinėmis dalimis. Į šį skyrių mokesčiai yra vienoda, pagal metus ir mokama iki 65 metų amžiaus, ir tada pilna apdraudos suma yra išmokama nariai.
- (6). NAUJAS — PINIGAI ATMOKAMI PO 20 METŲ SKYRIUS G. Į šį skyrių galės prigulėti nariai nuo 16 iki 50 metų ir pasirinkti sau apdraudą sumoje \$250.00, \$500.00, \$1,000.00, \$2,000.00, \$3,000.00, \$4,000.00 ir \$5,000.00. Mokestis yra vienoda, pagal metus ir mokama per 20 metų. Ta da nariai yra išmokama pilna apdraudos suma.

13. Instrukcijų Knygelė su Mokesčių Lentelėmis ir aplikacijų blankos yra gaunamos pas SLA. Centro Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 West 30-th St., New York, N. Y. Visi Rajonų ir Kuopų organizatoriai turi apsiurpinti ta medžiaga. Organizatoriai iš patirimo gautomis žiniomis turi tuojau pasidalinti su Aukštinio Konkursu Komisija, kad šiam vaju einant galėtų paskelbti pridėtines taisykles, patvarkymus ir patarimus Konkursu darbuotojams ir veikėjams.

14. Visų Aukštinio Konkursu suinteresuotų veikėjų specialė atyda yra kreipiama į galimybę prie Susivienijimo prirašyti dabartines vietines pašėpines draugystes. Nekurios valstijos, kaip pav. Illinois, New Jersey ir tt. jau išleido įstatymus, kurie tiesiog tolimesnį draugysčių gyvavimą padaro beveik neįmanomu. Kitos valstijos beabejo tai paseks. Tokiu būdu tukstančiai lietuvių pasiliks be reikalingos apdraudos. Taipgi reik atminti, kad ir turtingiausių draugysčių išdai, pagyginus su atsakomybe, yra silpni: apsigrys ir numirus dešėtkui-kitam narių, likusiems nariams neliks nieko. Kadangi dabar prie Susivienijimo galima prisirašyti nuo 16 net iki 60 metų amžiaus, tai beveik visi visų tokių draugysčių nariai gali likti Susivienijimo nariais. Įstojimus ir dalina mėnesines mokesčius gali apmokėti draugystės iš savo išdo, ir tokiu būdu užtikrinti visiems savo nariams, be jokių specialių asmenų, kaip daugely draugysčių jau dabar yra mokama, pilną apdraudą. Specialės taisyklės draugysčių priėmimui prie SLA. Aukštinio Konkursu Komisijos yra išdirbtos, ir kur reiks, Komisija prisius specialį organizatorių arba atstovą reikalą sutvarkyti.

Taigi, be jokių kitų raginimų ir prašymų, visi veikėjai ir Susivienijimo draugai yra kviečiami darban.

SLA. AUKŠTINIO KONKURSO KOMISIJA:

ADV. F. J. BAGOČIUS,
JONAS K. MAZUKNA,
STASYS MOCKUS.

